

JAUNAIS CEĻS

Agrofirma „Sarkanais Oktobris” laikrosts

Solis pretī Dziesmu svētkiem

Rēzeknes, Daugavpils, Krāslavas un citos rajonos mūsu novadā notikušas deju kolektīvu skates, izraudzīti pretendenti uz piedalīšanos gan Latgales Dziesmu un deju svētkos Daugavpilī, gan republikas jubilejas, divdesmitajos Dziesmu un deju svētkos Rīgā. Savu māku aizvadītāja svētdienā Līvānu kultūras namā rādīja arī tie Preiļu rajona kolektīvi, kuri vēlas ar savu līdzdalību kuplīnāt abu svētku programmas. Šāds pasākums nav katru gadu, bet tikai pirms Dziesmu un deju svētkiem, tam kolektīvi gatavojas ļoti sirsnīgi un tie ir dejojāji svētki. Taču jāatzīst, ka skatītāji un līdzjutēji vēl nav pieraduši (vai pieradināti) redzēt un baudīt vienas no senākajām mākslām priekšnesumus, — vietas zālē to vakar pa lielākajai daļai bija tukšas.

Bet deju kolektīvi spēruši pirmo soli pretī senajiem svētkiem. Piedalījās seši vidējās paaudzes un deviņi jauniešu, kā arī Tautas deju kolektīvs «Silava». Par to un tā vadītāju, starp kuriem ir laudis ar pieredzi un vēl jauni, veiksmīgi un neveiksmīgi, sasniegumiem, par to, kur vēl jāpiestrādā, rajona presē pastāstīs speciālisti. Bet mums ir gandarījums, ka šajā pasākumā piedalījās divi agrofirma kolektīvi — siera rūpnīcas vidējās paaudzes un kopsaimniecības «Sarkanais Oktobris» jauniešu. Savas grupās viņi ieguva labākos rezultātus. Jāsapņā, arī citi kolektīvi nav no sliktajiem.

Vērtēts tika pēc 25 punktu sistēmas. Siera rūpnīcas vidējās paaudzes kolektīvs ieguva 21,6 punktus. Tālākajās vietās sarindojās Līvānu kultūras nams — 21,1, Līvānu stikla fabrika — 20,5, rajona kultūras nams — 19,4, Rožupes ciema — 19, Rožkalnu ciema — 16,4 punkti (tas ieskaitīti kandidātos).

Starp jauniešu kolektīviem ir šādi rezultāti: Riebiņu ciems — 20,8, Rožupes ciems — 20, Jersikas ciems — 19,9, Rudzēti ciems — 19, Rušonas un Galēnu ciemi — 18,9, Preiļu 1. vidusskola — 18,8, Rauniešu ciems — 18,5, Stabulnieku ciems — 16,4 (abi ieskaitīti kandidātos).

Tautas deju ansambļa «Silava» sniegums tika vērtēts pēc stingriem kritērijiem, tā bagāža izrādījās 19,7 punkti.

Otrais solis pretī Dziesmu svētkiem Rīgā būs kopmēģinājums maija pirmajā desmitdienā, trešais — Dziesmu un deju svētki Daugavpilī 26. un 27. maijā. Taču ceļš pavērts jau ar dienu, kad notika skate Līvānos. Lielās izredzes ir arī kandidātiem.

Dejojāji un viņu vadītāji saņēma norādījumus, kas vēl izdarāms līdz svētkiem atlikušajā laikā — jāpārskatīta jautājumi par kostīmiem (meitenēm un sievietēm — brunču garums līdz potītiem un vīriem — latgaliski mēteļi ar attiecīgu piegriezumu), lai tie atbilstu līganajām un melodiskajām latgalešu dejām, skanīgajām dziesmām, kuru pavadījumā tiek izpildītas dažas dejas («Kāzas Latgalē», «Meiteņu deja» un citas).

Tēvs un dēls

Lai veiktos lauku darbos, modri par to stāv mehānisko darbiniku Jaudis, viņu vidū arī viņpūtājs Vasilijis Terentjevs ar tēvu atslēdznieku Aleksandru Terentjevu (attēlā).

Grauds atnāks ar vārpu!

Augsnes gatavošana mūsu agrofirma kopsaimniecībā sāka jau pagājušajā nedēļā, bet pirms pāris dienām izbrauca arī sējēji. Pirmie kā parasti tiek apskatīti lauki otrajā ražošanas iecirknī starp kolhoza cie-

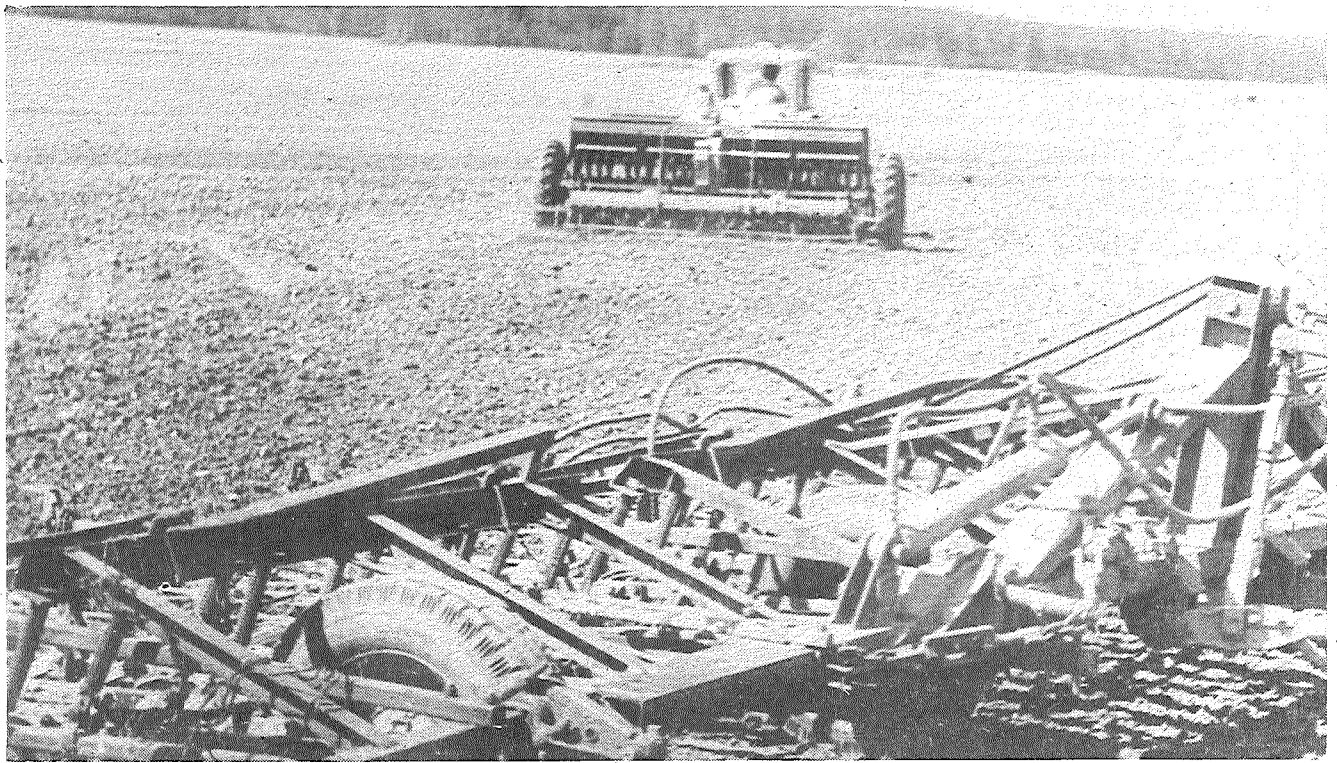
matu un rajona centru, kur paugurainēs smilšainās augsnes nogatavojas agrāk. Te diezgan lielas platības aizņem ziemāji, kuri pēc pavasara lietiem nu izskatās koši zaļi un spēcīgi. Drīz tiem līdzās asņus iz-

dzis arī vašarāji. Pavasara sējas darbi ir visu zemes kopēju un speciālistu, mehanizatoru un vadītāju rūpju lokā. Neaizmirstot par darbu kvalitāti, viņi kāpina tempus un cenšas paspēt līdz mai-

gajiem laika apstākļiem, kas deldē no augsnes mitrumu.

Visi vēlas, lai ikviens augsnē iestrādātais grauds rudenī atgrieztos daudz smagākā vārpā, no kādas bijis paņemts pērn.

ATTEĻA: sējmašīna tīrumā.

Atkārtotas vēlēšanas — 20. maijā

Si mēneša sākumā mūsu laikrakstā bija publicēti Riebiņu un Pieniņu ciemata iedzīvotāju protesti sakarā ar rajona Tautas deputātu padomes otrās sesijas lēmumu neatzīt deputātu pilnvaras no agrofirma «Sarkanais Oktobris» ievēlētājiem rajona deputātiem — Romualdam Vladimira d. Kavinskim un Leonidam Fjodora d. Sorokinam. Tāpat bija publicēta arī 21. Riebiņu vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu vēstule republikas Augstākās Padomes Prezīdijai priekšsēdētājam Anatolijam Gorbunovam, kā arī Riebiņu pagasta Tautas deputātu padomes otrās sesijas lēmums ar pamatotu lūgumu rajona padomei divu nedēļu laikā iesniegt tuvākus paskaidrojumus šajā lietā.

Diemžēl rajona padome neatrada par iespējamu aomierināt šo lūgumu ne tikai divu nedēļu, bet pat mēneša laikā. Un pagasta iedzīvotāji faktiski jau vēselus trīs mēnešus rajona padomes vēlēšanu sakarībā pārtiek no dažādām baumām, kuru interpretējums atkarīgs no tā, kas tās izplata. Jācer, ka tāda neizdarība un nevēriba pret stāvokļa normalizēšanu nolūkos izteiktu zemākstāvošas varas iestādes pieprasījumu rajona padomei piemīt tikai attiecībā uz

nežēlastībā kritušajiem riebiņiešiem. Jo citādi būtu jāizsecina ļoti nelāga prognoze par to, kādā stīlā tiks organizēta mūsu rajona dzīve turpmākajos piecos gados.

Jā, tā nu ir iznācis, ka, lai gan Rīga ir krietni tālāk no Riebiņiem nekā Preiļi un republikas Augstākās Padomes Prezīdijai, jādama, ir daudz plašāks pienākumu loks nekā mūsu rajona padomei, Riebiņos pirmo sagaidījām republikas Augstākās Padomes Prezīdijai pārstāvi. Jau 13. martā pagasta izpildkomitejā bija ieradies tā vecākais referents Visvaldis Zvejs kopā ar Centrālās vēlēšanu komisijas locekli Albertu Kucenkei-ri. (Informācija par to mūsu laikrakstā aizkavējās tāpēc, ka gribējām to ievie-rot reizē ar rajona padomes atbildi, kuru tā arī nesagaidījām.)

Pārūnās ar minētajiem republikas orgānu pārstā-jiem, kurās bez pagasta Tautas deputātu padomes priekšsēdētājas Zojas Agafonovas un izpildkomitejas priekšsēdētājas Ainas Tumašovas piedalījās arī 21. Riebiņu vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs Ivans Gvozdevs, izkristalizējās doma, ka iecirkņa komisija pieļāvusi savā darbā vairākas neprecizitātes, kuras agrākajos —

formālās nobalsošanas laikos — neviens par kļūdām pat neuzskatītu. Taču tagad vēlēšanu procedūras organizēšanā visos sīkumos jāpieturas pie likuma burtā, lai alternatīvo, neievēlēto kandidātu atbalstītājiem nerastos ne mazākas šaubas par iecirkņa komisijas objektivitāti. Riebiņu vēlēšanu iecirkņa komisijai tas diemžēl ne vienmēr bija izdevies. Turklāt tā nebija ierītojusi iesniegt arī dokumentālus kontrargumentus, lai atspēkotu sūdzības izteiktās pretenzijas (kuras, taisnības labad jāteic, tai vēl joprojām nemaz nav darītas zināmas).

Tādējādi rajona padome bija tiesīga izlemt, kā vērtēt iecirkņa komisijas kļūdas — kā maznozīmīgas, vai arī kā rupjus vēlēšanu likuma pārkāpumus. Mēs zinām: ar balsu vairākumu tika atzīts otrais variants. Rajona padomes lēmumu varētu vēl pārsūdzēt tiesā, taču katram ir skaidrs, cik daudz lieku rūpju un nervu spriedzes tas prasītu no visiem šiem cilvēkiem, kuriem jau tāpat šajā laikā pieticis dažādu negatīvu pārdzīvojumu.

Uz pagasta padomes deputātiem, kuru vēlēšanas arī vadīja tā pati iecirkņa komisija, rajona mandātu komisijas izteiktā neuzticība neattiecas, jo pagasta

padomes deputātu vēlēšanām bija atsevišķi biļeteni, savi vēlēšanu apgabali un līdz ar to arī citādi balsosšanas rezultāti. Tā kā pagastu mandātu komisija visu pagasta deputātu pilnvaras atzinusi, tad viņi var justies pilntiesīgi savu vēlēšanu gribas paudēji. Bet rajona padomes deputātu ievēlēšanai no 45. Riebiņu un 46. Opūgu vēlēšanu apgabala jāriko atkārtotas vēlēšanas 20. maijā.

Tā sarunas dalībniekiem paskaidroja Augstākās Padomes Prezīdijā vecākais referents Visvaldis Zvejs. Viņš sacīja arī, ka gluži labi saprotot: tie riebiņieši, kuri nodeva savas balsis par R. Kavinski un L. Sorokinu, protams, tagad nevar justies gandarīti. Tāpēc vienīgais veids, kā šajā gadījumā pierādīt, kam bijusi taisnība, ir nevis boikotēt atkārtotas vēlēšanas, bet atkal izvirzīt savus deputātu kandidātus un lielā aktivitātē vēlēšanu dienā vēlreiz apstiprināt viņiem savu uzticību. Savukārt iecirkņa komisijai, kas vēlēšanas vadīs, likums par Latvijas PSR vietējo padomju tautas deputātu vēlēšanām jātur kā stingrs prieksraksts, no kura nedrīkst atkāpties ne par burtu.

Skiet, ka tas ir vēra nemams padoms. Tikai ko par to teiks pirmajās vēlēšanās krietni sarūgtinātie un aizvainotie vēlētaji un viņu deputāti?

Patīkami mirkli veikalā

Nesen pirmoreiz gadījās iegrīzīties agrofirma «Sarkanais Oktobris» veikalā, un tajā man ļoti iepatikās. Seit ir salīdzinoši daudz visai dažādu pārtikas produktu (kā veselājiem, tā slimības skartajiem). Pret apmeklētājiem te

izturas ar smalkjūtību un cieņu. Mani apkalpoja Valentīna Lučāne. Viņa sagaidīja mani kā laipna, viesmīlīga saimniece, kas no sirds priecājas par ciemiņu ierašanos.

Rūpīgi iesainojuši pirku- mu pārdevēja patiecas

man un uzaicināja vēlreiz apmeklēt veikalā.

Mūsdienu deficīta apstākļos, kad cilvēki steldzas nopirkt vienaiņa ko, jo citādi, kas zina, vēl nepietiks, par apkalpošanas kultūru pat kaut kā aizmirsts domāt. Taču ne — lai arī cik dažādi mēs esam gan kulturālas, gan rakstura, gan vecuma ziņā (man piemēram jau 70).

katram tomēr ir ļoti patīkami, kad pret viņu izturas pieklājīgi.

Šajā veikalā valda tīrība un kārtība. Tātad var teikt, ka veikala vadītājs Nikolajs Harlamovs un Valentīna Lučāne apmeklētājus apkalpo tikai teicami. Paldies viņiem!

Rozālija MAJORE, Preiļu iedzīvotāja

DELEGĀTI UZ PARTIJAS
RAJONA KONFERENCI

No Komunistiskās partijas agrofirmas «Sarkanais Oktobris» pirmorganizācijas par delegātiem uz XXIII partijas Preiļu rajona konferenci izvirzīti:

1. Zoja Agaņonova — partijas komitejas sekretāre.

2. Apolinārija Bazuļeva — kultūras namā apkopēja.

3. Anatolijs Beinarovičs — darba drošības tehnikas inženieris.

4. Tekla Djubina — galvenā grāmatvede.

5. Marija Dzene — siera rūpnīcas vecākā meistare.

6. Alberts Eglītis — rūpnīcas uzņēmumu vecākais ekonomists.

7. Vera Filimonova — siera rūpnīcas partijas biroja sekretāre, atpūtas iekārtu priekšniece.

8. Vasilis Filimonovs — III ražošanas iecirkņa (cietes rūpnīcas) priekšnieks.

10. Anna Fjodorova — lina fabrikas partijas organizācijas sekretāre, ražošanas priekšniece.

11. Mihails Garšnieks — celtniecības un montāžas pārvaldes palīgsaimniecības vadītājs.

12. Tatjana Gromova — arodkomitejas priekšsēdētāja.

DEPUTĀTU KANDIDĀTI
RAJONA PADOMEI

Kopsaimniecības Komunisti izvirzīja deputātu kandidātus rajona Tautas deputātu padomei atkārtotām vēlēšanām:

45. Riebiņu vēlēšanu apgabalā — Romualdu Vladimira d. Kavinski.

13. Zoja Gulbinska — siera rūpnīcas realizācijas nodaļas priekšniece.

14. Ivans Gvozdevs — kolhoza BUB priekšnieks.

15. Igors Jelisejevs — autotransporta mehāniks.

16. Romualds Kavinskis — agrofirmas ģenerāldirektors.

17. Aleksandrs Mališevs — galvenais enerģētiķis.

18. Jānis Pastars — siera rūpnīcas direktora vietnieks.

19. Valērijs Petrovs — celtniecības un montāžas pārvaldes priekšnieks.

20. Zoja Piskunova — autotransporta operatore.

20. Andrejs Pozdnakovs — atslēdznieks sanitārtehniks.

21. Anatolijs Šabanskis — plānu un ekonomikas nodaļas priekšnieks.

22. Pēteris Smukša — enerģētiķis.

23. Viktors Solovjovs — siera rūpnīcas direktors.

24. Grigorijs Stepanovs — gāzes saimniecības vadītājs.

25. Leontīne Svalba — Kolhoza partijas biroja sekretāre, galvenā grāmatvedza vietniece.

26. Jānis Valters — šoferis.

27. Marija Vanaģele — Pieniņu feldšerpunkta vadītāja.

28. Jāzeps Vasilevskis — lina fabrikas direktors.

29. Jekaterina Žurova — pensionāre.

46. Opūgu vēlēšanu
apgabalā

— Leonidu Fjodora d. Sorokinu.

Komunisti lūdza izvirzītajiem kandidātiem dot savu piekrišanu balotēties šajos vēlēšanu apgabalos.

Latvijas labāko slaucēju klubā

— Esmu piedalījies visos mūsu kluba pasākumos, taču šeit man patika vislabāk, — tā 23. marta pēcpusdienā, jau atvadoties un sākot paldies par laipno uzņemšanu, mūsu agrofirmas ģenerāldirektoram Romualdam Kavinskiņam un agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» galvenajai zootehnikai Helēnai Veikšānei atzinās divkārtējais Sociālistiskā Darba Varones Martas Semules seštukstošnieku kluba viceprezidents Māris Mugarevičs no Valmieras rajona Burtniekiem.

Vairāk nekā 150 ciemiņu, visaugstāko piena izslaukumu meistarību no sešpadsmit republikas rajoniem, uzņemšanai patiešām bija ziedots ļoti daudz uzmanības, rūpības, darba un līdzekļu. Kopsaimniecība «Sarkanais Oktobris» ir vienīgā visos sešos Latgales rajonos, kur ir slaucējas, kas ieguvušas 6 000 un vairāk kilogramus piena no govīm, tāpēc tai šajā

reizē bija jāatstāv visa novada gods, jāparāda, ka arī šeit laudis prot ne tikai labi strādāt, bet arī skaisti sagaidīt ciemiņus. Latgale taču izsenis slavēta ar savu viesmīlību.

Vaiga sviedros strādāja kolhoza sabiedriskās ēdināšanas darbinieki Emilijas Trūpas vadībā. Desmitiem lielu un mazu organizatorisku un saimniecisku darbu kārtēja agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» un mūsu saimniecības zootehniskie darbinieki, pirmrindas pieredzes vadošā speciāliste Valentīna Rutkovska, agrofirmas partijas komitejas sekretāre Zoja Agaņonova... Kā zināms, svētki izdodas tikai tad, ja to sagatavošanā nav žēlotas pūles un laba griba.

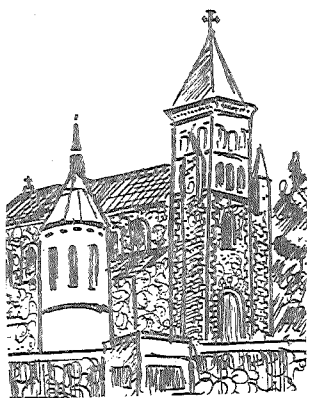
Tiesības piedalīties republikas augstu izslaukumu kluba šī gada pasākumos bija ieguvušas vienpadsmit mūsu kolhoza slaucējas kuras 1989. gadā izslaukušas ne mazāk kā 6000

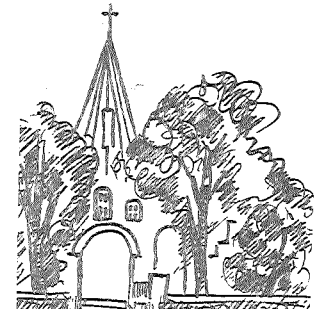
Celtni vadītājs Jānis Proms — labs speciālists.

PREIĻU DEKANĀTS

1676. gadā PREIĻOS bija koka baznīca, tās vietā 1772. gadā uzcēla jaunu, tāpat koka, atradās tagadējā baznīcas dārzā, kreisajā pusē šķērsām. Tā bija ļoti vienkārša celtnie, apšūta ar nekrāsotiem dēļiem. Tagadējo baznīcu cēla prāvests St. Zaba (no 1878. līdz 1881. gadam),

18. gadsimta otrajā pusē JASMIŪZĀ uz kapsētas

pēc viņa nāves pabeidza (1886. g.) prāvests Daniļevičs. Cēšanas laikā dievkalpojumi notika muižas kapličā pils parkā (celta 1817. gadā). Mūra baznīcu 1896. gada 27. jūnijā Jaunavas Marijas Debesīs Uzņemšanas godam konsekkrēja bīskaps Simons. Tā ir akmeņu celtnie ar vienu sarkanu kriegļu torni, trīsnāvu telpa, flīžu grīda, koka griesti.

Preiļos no 1727. gada darbojās pastāvīga jezuitu misija (fīxa) no Daugavpils (misio Borchiana). Ap 1750. gadu tā izbeidza savu darbību, bija padoti arī Galēni. Jezuitu annālēs Preiļi minēti jau 1695. gadā. No 1705. gada te darbojās jezuitu tēvs Jānis Karigers. Preiļos nomira 1724. gadā. Baznīcas platība — 868 kvadrātmetri.

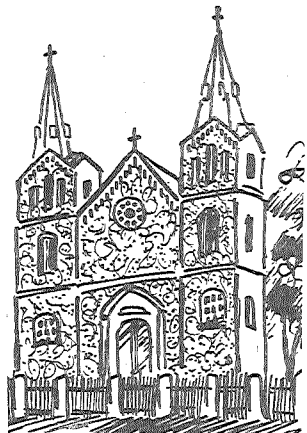
bija neliela koka baznīca, tās vietā 1815. gadā muižturis Ksaverijs Felikss Sadurskis uzcēla mūra celtni bez torniem. No 1926. līdz 1932. gadam prāvests Jānis Ostrovskis pārbūvēja un paplašināja. Baznīca ir viennavas telpa, koka griesti, cementflīžu grīda. Ir kortelpas. Vidēja augstuma tornis. Veltīta Svētā Krusta Paugstināšanas godam. Platība — 300 kvadrātmetri.

Katoļu baznīcas Latgalē

1806. gadā PIENĪNOS uzcēla nelielu koka baznīcu — Preiļu filiāli, veltītu sv. Joahima un sv. Annas godam, kura pastāv vēl arī šodien — nav nojaukta. 1933. gada 15. februārī arhibīskaps Springovičs nodibināja pastāvīgu draudzi, ar tās locekļu līdzekļiem prāvests J. Kiseļevskis uzcēla jaunu mūra baznīcu, ko 1939. gada 22. oktobrī iesvētīja Vidsmuižas prāvests P. Bružas.

1948. gada 5. novembrī lielo altāri un arī visu baznīcu konsekkrēja bīskaps K. Duļbinskis. Veltīta Jēzus Sirds un sv. Annas godam, ir vienu torni, celtnie no betonkieģeļiem, ar betona flīžu grīdu un koka griestiem.

1771. gadā uz Feimankas upes krasta vecajos kapos uzcēla pirmo RIEBĪŅU baznīcu no koka — ar vienu torni, apšūtu ar dēļiem. Prāvests Dominīks Andrekuss tās tuvumā 1906. gadā uzcēla jaunu, 1909. gadā to konsekkrēja sv. Pāvila un Pētera godam. Celtnie pēc Nidermūžas baznīcas plāna un parauga, akmeņu būve ar diviem torniem, koka telpām, cementa flīžu grīdu un koka griestiem. Aizņem 180 kvadrātmētru platību.

Pirmā baznīca VĀRKAVĀ bija no koka un atradās uz Dubnas krasta ziemeļrietumos no muižas. Otru koka baznīcu, kad šī jau bija novecojusi, uzcēla 1799. gadā netālu no bijušās plehānijas, bet 1882. gadā prāvests A.

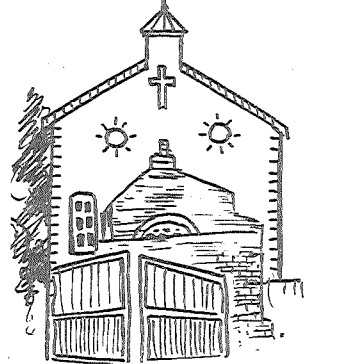

1925. gadā Romas katoļu baznīca savā īpašumā ieguva ZNOTIŅU muižas bijušo labības klēti, 1926. gadā nodibinājās Znotiņu draudze un par tās prāvestu iecēla Vārkavas vikāru A. Rukmani. Viņa vadībā šī klēts tika pārbūvēta baznīcas vajadzībām. 1949. gadā Vanagu prāvests Garška šai baznīcai izdarīja kapitālo remontu, 1982. gadā Vārkavas prāvests O. Puļāts veica pārbūvi.

Cegis to nojauca un pārveda uz Vanagu kapiem.

Tagadējo mūra baznīcu prāvests A. Cegis Vārkavā uzbūvēja 1877. gadā, bīskaps Fr. A. Simons to Vissvētākās Trīsvienības godam konsekkrēja 1896. gadā. 1922. gadā bīskaps A. Springovičs konsekkrēja lielo altāri.

Vārkavā no 1718. līdz 1803. gadam darbojās pastāvīga jezuitu misija (fīxa) un saucās misio Livonica, tās jezuiti apkalpoja arī Līvānos. Jezuitu annālēs Vārkava pieminēta 1706. gadā. Baznīcas platība — 450 kvadrātmētri.

Jaunais Celš

